EUROOPA KOMISJON

PRESSITEADE

Brüssel, 29. august 2012

Merepõhja kaardistamine: uued võimalused sinise majanduskasvu suurendamiseks ja töökohtade loomiseks meredel ja ookeanidel

Euroopat ümbritsevad ookeanid ja mered pakuvad uusi majanduskasvu ja töökohtade loomise võimalusi Euroopa 2020. aasta eesmärkide saavutamiseks. Selle potentsiaali paremaks kasutamiseks on vaja rohkem teavet selle kohta, mis toimub vee all. Euroopa Komisjon teeb ettepaneku koostada 2020. aastaks Euroopa vete digitaalne merepõhjakaart ning koguda kõik olemasolevad andmed ühte kõigile kättesaadavasse andmebaasi. Täna vastuvõetud rohelises raamatus „Merealased teadmised" alustab komisjon konsultatsioone selle üle, kuidas seda eesmärki saavutada. Komisjon esitab küsimusi, nagu *kuidas ühendada liikmesriikide jõupingutused ühtseks ELi meetmeks*, *kuidas välja töötada odavamat vaatlustehnoloogiat* ning *kuidas erasektor saaks panustada?*. Konsultatsioonid on avatud kuni 15. detsembrini 2012.

Uus ühtne digitaalne mitme resolutsiooniga merepõhjakaart Euroopa vetest peaks olema võimalikult suure resolutsiooniga ning hõlmama topograafiat, geoloogiat, elupaiku ja ökosüsteeme. Sellega peaks kaasnema juurdepääs ajakohastele vaatlusandmetele ja teabele veesamba füüsikalise, keemilise ja bioloogilise seisundi kohta ning sellega seotud andmed inimtegevuse ja selle mõju kohta merele ning okeanograafilised prognoosid. Kõik see peaks olema kergesti ligipääsetav, koostalitlusvõimeline ja ilma kasutuspiiranguteta. Kaardi koostamine peaks olema pidev protsess, mille käigus parandatakse järk-järgult selle vastavust eesmärgile ning aidatakse liikmesriikidel suurendada oma suutlikkust merevaatluste, proovivõtu- ja uuringuprogrammide teostamisel.

Merenduse ja kalanduse volinik Maria Damanaki märkis: *„Euroopa majandus võib saada kasu merealaste teadmiste paremini struktureeritud käsitlusest. See võib suurendada merel ja rannikul töötavate inimeste konkurentsivõimet 300 miljoni euro võrra aastas. See võib luua uusi võimalusi, mis tooksid kasu veel 200 miljonit eurot aastas. Teadmiste suurenemisega seotud kasu on keerulisem arvutada, kuid meie hinnangute kohaselt aitaks merevee taseme tulevase tõusuga seotud teadmatuse vähendamine 25 % võrra hoida rannikualade kaitsmise eest vastutavatel ametiasutustel kokku umbes 100 miljonit eurot aastas. Esimesed pilootprojektid on näidanud, et selline lähenemisviis on teostatav. Edaspidi kasutame nende projekti rakendamisel saadud kogemusi*."

Euroopat ümbritsevad mered ja ookeanid võivad pakkuda arenguvõimalustega ja tasuvaid töökohti, mis vastavad noorte ootustele. Need võivad pakkuda ka keskkonnasäästlikku energiat, mida on vaja kliimakatastroofi vältimiseks. Meredest ja ookeanidest saab valke tervisliku toidulaua jaoks. Sealt saab ravimeid ja ensüüme, mis pärinevad elutegevuseks kõige äärmuslikumates temperatuuri-, valgus- ja rõhutingimustes elavatelt organismidelt. Samuti võivad need leevendada kogu maailmas kasvavat nõudlust süvamerekaevandamisel saadud tooraine järele.

Neid uusi sinise majanduskasvu ja tööhõivevõimalusi kannustavad kaks arengusuunda. Esiteks sunnib kasutuskõlbliku maa ja mageveevarude vähesus inimkonda vaatama taas selle 71% poole planeedist, mis on kaetud soolase veega. Teiseks võib veealuste vaatluste, kaugjuhitava ja ehitustehnoloogia kiiret arengut eelkõige naftatööstuses kasutada nüüd muudel uutel tegevusaladel mitmesugustes okeanograafilistes ja ilmastikutingimustes.

Selle potentsiaali kasutamiseks tuleb igasugune võimalik investeerimine muuta lihtsamaks. On vaja vähendada kulusid ja riske ning soodustada innovatsiooni. Samuti tuleb tagada, et meremajanduse kasv oleks säästlik. Ressursid on suured, kuid mitte lõputud. Seepärast on vaja teada, milline on mere olukord praegu ja kuidas see võib tulevikus muutuda. Peame mõistma, kuidas muutuv kliima mõjutab ookeane ja vastupidi.

Praegu on andmed sadade Euroopa asutuste valduses. On keeruline leida andmeid konkreetse näitaja kohta konkreetses valdkonnas ning saada luba nende kasutamiseks. Lisaks on eri allikatest pärit omavahel sobimatute andmete kokkupanemine üldise ülevaate saamiseks aeganõudev. See suurendab merendusettevõtjate kulusid ning tähendab, et paljud võimalikud ettevõtmised ei saa kunagi teoks.

Komisjon soovib teha koostööd liikmesriikidega, et koondada olemasolevad ressursid ja mehhanismid, mille abil teha nimetatud teadmised kättesaadavaks ettevõtjatele, riigiasutustele, teadlastele ja ühiskonnale.

Taustteave

Komisjoni 2010. aasta septembri teatisest „Merealased teadmised 2020“ nähtus, et merevaatluste ja -andmete parem haldamine vähendaks merel tehtavate toimingutega seotud kulusid, soodustaks innovatsiooni ja vähendaks teadmatust mere käitumise kohta tulevikus.

Esimeste ELi integreeritud merenduspoliitika raames võetud ettevalmistavate meetmetega loodi näidisandmeplatvormid, mille kaudu pääseb juurde Euroopa riigiasutuste valduses olevatele andmetele. Kuuest temaatilisest koosterühmast – hüdrograafia, geoloogia, füüsika, keemia, bioloogia ja füüsiliste elupaikade valdkonnas – moodustus 53 organisatsioonist koosnev võrgustik. Samal ajal on Maa seire Euroopa programmi (GMES) raames loodud mereteenus, mis kasutab okeanograafiliste prognooside koostamiseks satelliiti ja kohapeal kogutud andmeid. Lisaks on ELi andmekogumisraamistiku põhjal loodud protsess kalandusandmete struktureeritud kogumiseks. Ka ELi liikmesriigid tegutsevad aktiivselt.

Lisateave

Link merendusalaseid teadmisi käsitlevale veebisaidile:

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/marine_knowledge_2020/index_en.htm

http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/consultations/marine-knowledge-2020/index_en.htm

Kontaktandmed:
Oliver Drewes (+32 2 299 24 21)
Lone Mikkelsen (+32 2 296 05 67)